

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Sára Barčáková
Téma práce:	Mezinárodněprávní aspekty deportace dětí z Ukrajiny v kontextu ruské agrese
Rozsah práce:	242 573 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	březen 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma je velmi aktuální a patrně nikdo si před deseti lety nedokázal představit, že by v Evropě mohlo být možné vyvolat konflikt takového rozsahu, jakého jsme svědky na Ukrajině a už vůbec ne, že během tohoto konfliktu budou unášeny a rusifikovány děti, záměrně užívám výraz „unášeny“, protože výraz „deportace“ vypadá ve světle ruského jednání jako eufemismus. Mezinárodní právo se zabývá celou řadou otázek spojených s ochranou dětí, to se týká i postavením a ochrany dětí v dobách válečného konfliktu, v případě postupu ruských úřadů jde skutečně o bezprecedentní jednání. Z tohoto hlediska je práce nadmíru aktuální. Téma má kromě toho i celou řadu dílčích aspektů a lze jen uzavřít, že volba tématu byla zcela správná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracovávané téma poměrně náročné, autorka se snaží několik dílčích subtémat zasadit do širšího kontextu a při zpracování vychází z celé řady primárních a sekundárních pramenů, z odborných publikací, pro dokreslení situace na Ukrajině i z novinových článků, dále velmi dobře pracuje s mezinárodními smlouvami, judikaturou, s celou řadou aktů relevantních mezinárodních organizací, a nevyhýbá se ani ukrajinské a ruské vnitrostátní úpravě. To samo o sobě dokresluje, s jak širokou škálou pramenů diplomantka pracuje.

Pokud jde použité metody zpracování, převažuje deskripce a analýza, což je vzhledem ke zpracovávanému tématu zcela přiměřené

3. Formální a systematické členění práce

Práce je, kromě nezbytného úvodu, závěru, příloh a abstraktu členěna do čtyř částí, v první části se autorka věnuje situaci na Ukrajině a definuje pojem „deportace“. Ve druhé části se věnuje otázce deportací v kontextu mezinárodního práva a analyzuje mezinárodněprávní úpravu v oblasti mezinárodního humanitárního práva, lidských práv a mezinárodního trestního práva. Třetí část je věnována otázce jurisdikce Mezinárodního trestního soudu, je zmíněna otázka ratifikace Římského statutu, dále se zabývá otázkou mezinárodních zatýkacích rozkazů poslední subkapitola třetí části je věnována monitorovacím mechanismům, zejména OBSE a OSN. Poslední, čtvrtá „předzávěrečná“, část, která by mohla být klidně součástí analytického závěru a doporučení, je věnována společenskému a právnímu kontextu na Ukrajině, modernizaci ukrajinského trestního práva a aspiracím Ukrajiny na vstup do EU. Práce je zakončena shrnujícím závěrem.

4. Vyjádření k práci

Jak je uvedeno již výše, práce je velmi aktuální, je zpracována se znalostí relevantních pramenů, s nimiž autorka standardně pracuje, práce je logicky členěna a lze ji bez váhání označit jako velmi zdařilou. Práce je navíc zasazena do celkového kontextu dění na Ukrajině, ale dotýká se i toho, co

konfliktu předcházelo. Autorka práce na několika místech zmiňuje, jak liknavý byl postup demokratického světa, ale i některých mezinárodních institucí po prvních projevech ruské agrese, které předcházely útoku v únoru 2022.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorce nepochybně podařilo dosáhnout cíle, který si předsevzala.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je už svým zaměřením a obsahem původní a předpokládám, že také samostatným dílem.
Logická stavba práce	Práce je logicky členěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s českými i s cizojazyčnými primárními a sekundárními prameny, se všemi prameny pracuje standardně. Bonusem je, že pracuje také s ukrajinskými a ruskými prameny, což v současné době není tak úplně běžné.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy zcela odpovídá zvolenému tématu, práce rozhodně není pouze popisná, nechybí analytická část ani syntetizující závěry.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce zcela odpovídá standardům, které jsou kladeny na obdobný typ práce.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je na velmi dobré úrovni

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Autorka v práci zmiňuje, že Ukrajina ještě neratifikovala Římský statut, jsou ještě nějaké další důvody, proč tomu tak je? Může tato skutečnost mít dopad na vyšetřování válečných zločinů spáchaných na jejím území?

Kdo by měl pravomoc v případě zřízení Zvláštního tribunálu pro Ukrajinu. ICC nebo tento tribunál?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci hodnotím jako výbornou, doporučuji ji proto k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	

V Praze dne 5. června 2024

Vladimír Balaš

oponent